

Форма № 09/18

Затверджена рішенням вченої ради ІДГУ
від 30.08.2018 р., протокол № 1

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ
ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ГУРТКОВОЇ РОБОТИ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність для всіх спеціальностей
(код і назва спеціальності)

освітня програма для всіх освітніх програм

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

_____
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної, дошкільної,

початкової та спеціальної освіти

протокол № _____ від _____

Завідувач кафедри доц. Іванова Д.Г.

_____
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості вищої освіти педагогічного факультету

_____
(підпис, ініціали, прізвище)

Ю.І. Сич

Розробник програми: Звєкова Вікторія Корніївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти ІДГУ

Рецензент програми: Замашкіна Ольга Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури ІДГУ

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	28	6
Загальна кількість годин: 120	Практичні заняття:	
	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3-4	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 5-8	Семінарські заняття:	
	20	6
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне:3 - самостійна робота:5	Консультації:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Індивідуальні заняття:	
	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни є: гурткова робота в освітніх закладах.

Метою вивчення дисципліни є: формування у студентів знань та методичних навичок з організації гурткової роботи; вивчення теоретичних засад та набуття практичних навичок організації роботи різних гуртків.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Теорія та методика виховної роботи» та «Теорія та методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями».

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу пов'язана з дисциплінами: «Педагогіка», «Психологія», «Соціальна педагогіка», «Дозвіллезнавство», «Історія».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

- Знання:** знати основні принципи організації гурткової діяльності; специфічні особливості функціонування фізкультурно-оздоровчих, художньо-творчих гуртків; методіку організації позакласної роботи та додаткової освіти школярів; методичні аспекти курування гуртковою діяльністю.
- Уміння:** здійснювати аналіз навчально-методичної документації та літератури з позаурочної діяльності, працювати з навчальними програмами гуртків різних типів, складати план-конспект факультативних та гурткових занять.

3. *Комунікація*: застосовувати особистісно-орієнтовані технології організації позаурочної діяльності на факультативних та гурткових заняттях; проводити факультативні та гурткові заняття у відповідності з навчальною програмою. аналізувати спеціальну науково-методичну літературу; творчо використовувати отримані знання під час розв'язування ситуаційних завдань; володіти науково-методичними даними з методики організації гурткової роботи.
4. *Автономність та відповідальність*: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків.

4.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Теоретичні основи дозвілля та дозвіллевої діяльності	4	2	2	-	-	-	6	2	2	-	-	-	-	12
2.	Педагогічні основи гурткової роботи в загальноосвітніх та позашкільних закладах	4	2	2	-	-	-	6	2	2	-	-	-	-	14
3.	Специфічні особливості створення та функціонування дитячих гуртків за інтересами	8	4	4	-	-	-	6	2	2	-	-	-	-	14
4.	Особливості організації роботи у дитячих гуртках	8	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
5.	Теоретико – практичні основи гурткової роботи	6	4	2	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	14
6.	Сутність, основні принципи діяльності та завдання гуртків як самодіяльних об'єднань	6	4	2	-	-	-	10	2	-	2	-	-	-	12
7.	Типи шкільних	6	4	2	-	-	-	12	2	-	2	-	-	-	12

	гуртків														
8.	Робота керівника гуртків	6	4	2	-	-	-	12	2	-	2	-	-	-	12
	Проміжний контроль	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
	Разом:	48	28	20	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Теоретичні основи дозвілля та дозвіллевої діяльності

Загальні принципи організації гурткової роботи. Основні принципи організації клубної та гурткової роботи. Особливості функціонування клубів та гуртків за інтересами дитини.

Тема 2. Педагогічні основи гурткової роботи в загальноосвітніх та позашкільних закладах

Методичні аспекти організації позакласної та додаткової освіти школярів. Особливості організації роботи у дитячих клубах. Нормативне забезпечення навчально-виховного процесу. Поняття "методи навчання" як загальнопедагогічна категорія. Класики педагогічної думки про методи навчання. Структура методів навчання.

Тема 3. Специфічні особливості створення та функціонування дитячих гуртків за інтересами

Педагогічні основи навчального плану роботи гуртків та клубної роботи. Педагогічні основи навчального плану роботи гуртка для початкових класів і груп продовженого дня. Основні психолого-педагогічні вимоги до побудови занять гуртка в школі, ГПД, позашкільній роботі.

Тема 4: Особливості організації роботи у дитячих гуртках

Методичні особливості планування занять гуртка. План роботи (календарний план) – основний документ, що визначає роботу гуртка. Структура плану (за журналом) роботи гуртка.

Тема 5: Теоретико – практичні основи гурткової роботи

Особливості педагогічного керівництва самоврядуванням в гуртках. Масова робота гуртківців-учнів. Залежність методів і прийомів в навчально-виховному процесі в гуртках від профілю, специфіки занять, віку гуртківців.

Тема 6: Сутність, основні принципи діяльності та завдання гуртків як самодіяльних об'єднань

Робота керівника гуртка по співробітництву з батьками. Форми роботи з батьками. Батьківські збори. Сутність педагогічної культури сім'ї.

Тема 7: Типи шкільних гуртків

Типи шкільних гуртків за видами діяльності. Класифікація.

Тема 8: Робота керівника гуртків

Специфіка педагогічної діяльності керівника гуртка учнівських самодіяльних організацій і ГПД. Методичні особливості виховного впливу гурткової роботи.

5.2. Тематика снімарських занять

Тема 1. Теоретичні основи дозвілля та дозвіллевої діяльності.

Тема 2. Педагогічні основи гурткової роботи в загальноосвітніх та позашкільних закладах.

Тема 3. Специфічні особливості створення та функціонування дитячих гуртків за інтересами.

Тема 4: Особливості організації роботи у дитячих гуртках.

Тема 5: Теоретико-практичні основи гурткової роботи.

Тема 6: Сутність, основні принципи діяльності та завдання гуртків як самодіяльних об'єднань.

Тема 7: Типи шкільних гуртків.

Тема 8: Робота керівника гуртків.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20 (20)	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	4 (4)	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: - опрацювання наукових статей; - конспект першоджерел - підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження.	12 (20) 12 (22) 14 (22) 10 (20)	Анотації наукових статей Конспект Реферат Презентація
	Разом	72 (108)	

Тематика індивідуальних завдань

Перелік наукових статей для самостійного опрацювання:

1. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / Вибрані твори. В.5-ти т.т.3 к., "Рад.школа", 2017, с. 64.
2. Мороз О.Г., Омеляненко В.Л. Перші кроки до майстерності.-К., 2016 р., с. 75.
3. Стельмахович М. Г. Теорія і практика українського національного виховання. – Івано-Франківськ, 1996. С. 34.

Тематика рефератів:

1. Особливості педагогічного керівництва самоврядуванням в гуртках.
2. Планування й організація освітньої діяльності у позашкільному навчальному закладі.
3. Роль гурткової роботи у процесі формування особистості дитини.
4. Посадові обов'язки керівника гуртка.
5. Сутність стратегії конкурентних переваг у сфері освіти.
6. Тактичне та оперативне планування: спільні та відмінні ознаки.
7. Програмно-цільовий підхід та проектна технологія.
8. Правила формування стратегічної мети.
9. Причини, що перешкоджають реалізації стратегії.
10. Класифікація інновацій та види нововведень.
11. Критерії оцінки творчо-пошукової та інноваційної роботи вчителів.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом з сучасної теорії та методики гурткової роботи, а також вміння застосовувати ці знання при аналізі впровадження методики виховної та позашкільної роботи.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Особливості роботи гуртка чи клубу, що залежать від віку гуртківців, їх можливостей, місця організації.
2. Методичні особливості планування занять гуртка.
3. Видатні педагоги про гурткову роботу, як одну із форм реалізації основ педагогіки співробітництва.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань,

	використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Конспект першоджерел	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння студента стисло визначити ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

**9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,
ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**
Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела:

1. Бездверна-Хомерікі О. А. Педагогічні умови гуманістичного виховання підлітків у сфері культурно-дозвіллевої діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.05 «соціальна педагогіка» / Олена Андріївна Бездверна-Хомерікі. – К., 1997. – 28 с.
2. Белоконь В. И. Культурно-досуговая деятельность / В. И. Белоконь. – К. : Альтерпрес, 2002. – 512 с.
3. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн./ І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – 280 с.
4. Бех І. Д. Виховання підростаючої особистості на засадах нової методології / І. Д. Бех // Позашкільна освіта та виховання. – 2007. – № 2. – С. 2–6.
5. Бех І. Д. Виховна компонента позашкільної освіти / І. Д. Бех // Позашкільна освіта та виховання. – 2006. – № 1. – С. 2–5.
6. Бойко А. М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації. Навчально-методичний посібник / А.М. Бойко. – К. : ІЗМН, 1996. – 232 с.
7. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство: Навчальний посібник / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
9. Вісник позашкілля. Методичний poradник керівника творчого учнівського об'єднання / упорядник Л. Бойко. – Випуск № 7. – Львів, 2011. – 36 с.
10. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навч. закладів / Н. П. Волкова – К. : Академія – 2001. – 576 с.
11. Воловик А. Педагогіка дозвілля / А. Воловик, В. Воловик – Х., 1999. – 332 с.
12. Говорун Т.В. Час нашого дозвілля / Т.В. Говорун. – К.: Політвидав, 1986. – 86 с.

10.2 Допоміжні джерела:

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко – Київ : Либідь, 1997. – 376 с.
2. Гончарова Т. В. Веселковими стежинами (на допомогу організатору дитячого громадського формування) / Т.В. Гончарова, Н.Я. Олійник, Т.З. Майданюк. – Тернопіль : ТДМУ, 2007. – 146 с.
3. Гордєєва Л. Клубна робота за місцем проживання / Л.Гордєєва // Позашкілля. – 2010. – №3. – С. 18–21.
4. Грушевський М.С. Історія України-Русі в 2 т. / М.С Грушевський. – К. : Наук. думка, 1991. – Т.1. – 736 с.
5. Дем'янюк Т.М. Нові технології позашкільної освіти і виховання / Т.М. Дем'янюк, І.М. Первушевська. – К. : ІЗМН, 2000. – 350 с.
6. Заклади культури клубного типу Закарпатської області у цифрах і фактах : Інформаційно-аналітичний збірник. – Ужгород : КП «Ужгородська міська друкарня», 2012. – 200 с.

Інформаційні ресурси:

1. www.mon.gov.ua Офіційний сайт МОН України Нормативні документи, навчальні і виховні програми, аналітичні звіти, рекомендації;
2. <http://festival.1september.ru/> <http://www.ug.ru> Открытый урок, приложение к «Учительской газете» Статті, методичні розробки. Рекомендації;
3. <http://umm.narod.ru> Сайт личностно ориентированной педагогики культурологического типа Навчально-методичний матеріал.